

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred dve kroni za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Lurd - Rim - Dunaj.

Novo leto 1908., ki se nam je pravkar predstavilo, je leto znamenitih jubilejev. Ponosno in radostno nam kaže v svojem naročju dneve, ki so za nas pravi biseri, dnevi polni svetega navdušenja in veselja, kakor sv. Miklavž nudi nam tri zlata jabolka. Slovenci, verni katoličani smo in zvesti podaniki avstrijskega dvoglavega orla. Zato se bodo nemara letos od veselja iskriale naše oči, ko se bodo dne 11. februarja ozirale v Marijin Lurd, dne 18. septembra v papeški Rim in dne 2. decembra v cesarski Dunaj. Takih jubilejev ob enem še svet ni obhajal in Bog ve, ali jih bo še kedaj.

Dne 11. februarja 1908. bo ravno petdeset let, kar se je brezmadežna Devica in nebeška Mati Marija prvič prikazala nedolžni, pohlevni, mlinarjevi hčerki Bernardki na masabijelski skali v Lurdu, malem mestecu na južnem Francoskem. Če se spodobi kakega dogodka petdesetletnico obhajati, zasluži to gotovo ta dogodek svetne in nadnaravne imenitnosti. Pred 50 leti še neznatno, širnemu svetu nepoznano mestoce Lurd v francoskih Pirenejah je danes največja in najimenitnejša Marijina božja pot na svetu. Lurd je sedež Marijinih neštetihi milosti, telesnih, še mnogo več pa duhovnih. Lurd je kraj neprestanih in neovrgljivih čudežev, kraj, kjer se nebesa vidno približujejo revni zemlji. Brezmadežna Devica se je l. 1858. osemnajstkrat prikazala v skalni votlini ob šumečem Gavu. Čemu neki? Ko je lurški župnik Peyramale zahteval čudež, da naj ob zimskem času razevete divji čipek na skali resnici

v dokaz, se je Brezmadežna ljubko nasmehljala, meneč, da se njena noga ne dotika zemlje iz tako malenkostnega vzroka. Marijina želja ni, da se v Lurdu čudežno razcvetajo lepi čipki, marveč Lurd bodi kraj, kjer revni zemljani spoznavajo ljubeče materno srce Kraljice nebes in zemlje. V Lurdu naj se pozida cerkev, h kateri naj verniki iz vseh delov sveta hodijo v množicah, da prejmejo tam zaklade nebeških milosti. „Naj pride tu sem veliko ljudi! Naj prihajajo v procesijah!“ je naravnost sama želela in velevala. Petdeset let sem se nepregledne množice iz vseh narodov odzivajo maternemu vabilu ter vro tja leto za letom. Bog pa povečuje ondi slavo Marijino z vedno novimi čudeži. Kdo naj našteje neštetilne čudeže, hipna ozdravljenja najrazličnejših neozdravljivih bolezni, ki so se na priprošnjo Marijino zgodila v Lurdu? V bukvalih življenja pa so zapisana imena vseh tistih, nam neznanih, ki so tamkaj kot izgubljene ovčice našli zopet svojo vero in mir sveti, ki so ozdraveli na duši. Nimamo besed, da bi dopovedali, preokorno je naše pero, da bi moglo opisati, kakšna čustva so nas obdajala, ko smo leta 1906. v šmarničnem mesecu maju bivali ter opravljali svojo pobožnost na tem milosti polnem prostorčku solzne doline. Kleče pred čudežno votlino in sprehajaje se ob Gavu smo srčno želeli, da bi ta čustva in to nenaavadno srečo mogli doživeti vsi naši vrli bratje in ljube sestre iz slovenskih dežel, kjer biva Marijin narod. Letos poromajo Slovenci prvokrat skupno k Mariji v Lurd. Otroci Marijini, vsi verni Slovenci, ki zmorete in utegnate, osrčite se, odločite se, vzdignite se v tem jubilejnem letu na lepo pot k beli Go-

LISTEK.

M. S. Muropljski.

Na križevem potu.

Na sveti večer l. 1844. sta v majhni alzaški vasi pri skromno pogrjnjeni mizi sedela že priletna zakonska Božidar in Terezija. Nizka svetilka, postavljena na mizo je slabo razsvitljevala majhno stanovanje. Od priproste večerje je ostal na mizi le vrček s priboljškom in dva kozarca; zraven sta še ležala dva rožna venca z velikimi jagodami, ki sta pričala, da sta osivela zakonska ta sveti večer preživela v molitvi. Ravnokar sta bila skončala molitev in sta začela zadovoljno kramljati med seboj. In o čem bi se naj pogovarjala ta sveti večer, ako ne o njem, ki jima je bil najdražji, o svojem sinku, ki je bival daleč tam za globokim morjem — v Ameriki? Kmalu bo šest let, kar je njiju ljubljenec Roman bil zapustil rojstno hišo ter se podal na daljno, trnjevo pot, da postane misijonar v Ameriki. Že dalj časa nista dobila nika kega poročila od njega, in ta negotovost, kako se mu neki godi v tujini, je kalila tiho zadovoljnost in srečo svetega večera.

„Vedno se bojim, da se mu godi hučo“, prične

tožiti skrbna mamica. „Najbrž ni zdrav in leži sedaj bolan tam med tujimi ljudmi, morebiti je že umrl ali pa so ga Indijanci usmrtili.“ „Kaj? Indijanci?“ se zasmehi mož. „Indijanci so srečni in mirni, če tujei belokožci mirujejo; toda kakor pri nas, tako je tudi v Ameriki dovolj hudobnih belih ljudi, katerih se nam je treba bolj bati nego divjakov. Če le ti niso storili Romanu kaj žalega, potem je tako srečen. Sploh, kaj pa tudi pomaga najino ugibanje? Naš Gospod Bog in sveti angel varih čuvata Romana tam v Ameriki ravno tako, kakor tu doma in morebiti še bolj, saj je zapustil vse in se posvetil duhovskemu stanu, da bi ondi oznanjal sveto vero.“

„Naš dobri Roman je rojen pod neko posebno nesrečno zvezdo“ je pripomnila mati. „Kako priden in miren je bil vedno in vendar ga je obiskalo zmiraj kako trpljenje. Leta in leta ga je mučil glavobol, da se ni mogel veseliti v družbi svojih tovarišev, in pozneje, ko je postal duhovnik, ga je mučil še prav posebno. Njegov škof v Ameriki so mu dali dve leti dopusta, da se ozdravi, predno ga posvetijo v duhovnika. Toda že čez pol leta so ga morali posvetiti in poslati takoj na najtežavnejšo službo, ker jim je primanjkovalo duhovnikov. Posebno trnjevo pot trpljenja je odločil ljubi Bog našemu Romanu.“

spej in Materi v Lurd! Kdorkoli pojde, more in mora imeti zavest, da tamkaj najde ljubečo, odprto materno srce, ki se mu sme zaupno približati. Lurška Gospa, privabi k sebi mnogo vernih Slovencev in Slovenk, blagoslovi pa tudi iz svojega krasnega svetišča vse tiste, ki bodo le hrepeneli v duhu klečati pred Teboj! Slovenci smo Ti, nebeška brezmadežna Mati, otroško udani, zvesti, in Tvoje pomoči in priprošnje silno potrebni!

Dne 18. septembra t. l. se bodo naše oči obračale v večni Rim, kjer sedi v čolnici sv. Petra si volas, a odločen krmar. Letos obhajajo sveti oče Pij X. petdesetletnico mašništva, kar daje nam vernim Slovincem povod posebnega veselja. Ko je Kristus Gospod ustanovil sveto cerkev, ji ni postavil kakega svetnega mogočnega, ali učenjaka, ali bogatina za poglavarja, marveč ubogega ribiča Petra, ki ni bil ne mogočen, ne učen, ne bogat. Njemu je govoril večno pomenljive besede: „Ti si Peter, t. j. skala, in na to skalo bom zidal svojo cerkev. In peklenska vrata je ne bodo premagala.“ In ta skala stoji še danes nepremagljivo; zgodovina dolgih dve tisoč let dokazuje resničnost Odrešenikovih besed. Doslej še nobena burja ni omajala te trdne skale, dasi so se tekom stoletij celi legijoni sovražnih duhov vzdigovali zoper njo, ter jo s peklensko besnostjo v besedi in v dejanju hoteli razrušiti. Odkod ta nepremagljivost? Saj je to delo božje, pričeto in nadaljevano od Kristusa, živega Boga. Drugi vzrok je pa edinost, ki združuje vse vernike vseh časov in vseh krajev okrog te nerazrušljive skale, na kateri sedaj stoji odločni Pij X., ki kluhuje vsem sovražnim navalom. Dasi starček, je vendar neupogljiv, ker sloni na mogočni roki nevidnega poglavarja svete cerkve in se kot dober oče katoličanov veseli edinosti in otroške ljubezni svojih otrok, ki se ga drže in osredotočujejo v njem kakor potoki in reki, kakor veje in deblu, kakor žarki v solncu. Sicer imajo sv. oče tudi bridke očetovske težave, če se ozirajo na Francosko, kjer se katoliška cerkev tako kruto preganja ter ropa njeno premoženje; krvavi jim srce, ko se zlasti med učenjaki najdejo možje, ki trosijo proticerkvene nazore v svet, takozvani modernisti, katerim so pisali pred kratkim resno, a blagohotno očetovsko svarilo. V Rimu samem sveti oče nimajo nič veselega. Jetnik

so v svojem vatikanu in ker je Rim pred kratkim dobil nekega žida-iramasona za župana, zato so sv. oče odsvetovali in odpovedali romanje v Rim, ker ne morejo jamčiti za varnost pobožnih romarjev. Mi Slovenci pa jim ostanemo zvesti sinovi ter se hočemo v tem letu ob vseh priložnostih spominjati zlattega jubileja Njih Svetosti!

Prav nenavaden jubilej pa obhaja letos naša širja domovina, mnogolična Avstrija. Od juga do severa, od izhoda do zahoda avstrijskega ozemlja se bo letos slovesno praznoval izredni, dijamantni jubilej, šestdesetletnica vladanja predobrotljivega očeta avstrijskih narodov, Njih Veličanstva, presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Svetovna zgodovina pozna doslej le dve glavi, ki sta tako dolgo nosili vladarsko krono. Francoski kralj Ljudevit XIV. je vladal 72 let (1643—1715) in angleška kraljica Viktorija pa 63 let (1838—1901). Tema se častno sme prištevati naš slavnemu vladarju, ki nosi že 60. leto težko avstrijsko žezlo v svoji desnici. Tembolj moramo hvaliti Boga ob tej izredni priložnosti, če pomislimo iz ene strani, koliko moč je Bog dal našemu deželnemu očetu, da je mogel tako junaško prenesti grozovite udarce, s katerimi ga je preobitno obiskovala bridka usoda. Gledati je moral, kako so v bitkah avstrijski vojaki prelivali kri, slišati je moral toliko joka in žalovanja svojih podanikov ob mnogih nesrečah, ob potresih in uimih. In kje je kaka nesreča, ki ni zadela njegove drage obitelji? Ali mu ni bela žena, kruta smrt, pobrala blage soproge, cesarice Elizabete, cesarjeviča Rudolfa, brata Maksimilijana? On stoji sam, neupogljiv med strtimi, podprt z neomajnim zaupanjem v Boga. In kako blagonsno je dolgoletno vladanje tega ljudomilega skrbnega očeta! Svojim narodom je dal ustavo, vsled katere so se mogli vedno bolj razvijati v novodobnem smislu. Kako je napredovala trgovina in obrt, promet in osobito šolstvo. Svetovna zgodovina bo Francu Jožefu I. nemara posadila zaslužene lavorike na glavo. Če samo površno pogledamo sivega vladarja na habsburškem prestolu na Dunaju, se ga pač moramo iz srca veseliti, ga spoštovati in ljubiti. Pri raznih shodih, zabavah v društvih in zasebnih hišah se mi, vrli Slovenci, prav živo spominjamo letos teh znamenitih jubilejev, častimo nebeško Mater, a spoštujemo tudi duhov-

„Nič ne de, bo pa zato nazadnje z rožami posuta“, tolaži jo oče. V mladosti se naj uči spoznavati življenje in prenašati njega težo.“

„Kaka nesreča se mu je prepetila, ko je bil primicijant“, je nadaljevala mati. „Nikoli na svetu se ni zgodilo nobenemu primicijantu kaj takega, da bi se na večer pred novo sv. mašo, ko se v molitev zapljen pripravljala na preimenitni dan, zrušil nad njim cerkveni obok in ga skoro ubil, tako, da je moral drugi dan opraviti svojo najsvetejšo daritev na zapuščenem oltarju v borni kapelici!“

„Hvalimo Boga“, je dejal stari, „da se Romanu ni prigodila hujša nesreča! Sploh pa to ni nobena nesreča. Tam v Ameriki židajo taka poslopja vse drugače, kakor tu pri nas; v enem tednu so menda zopet postavili novo cerkev.“

„Pa s tem še ni rečeno, da ga ne morejo zadržati druge nezgode,“ je zopet povzela Terezija. „Nekaj mi zmiraj pravi, da je Roman najbrž bolan, ali pa je že umrl in midva ne izveva ničesar o tem.“

Na to ne odgovori mož nobene besede, ampak tiho vstane ter gre k omari, iz katere privleče staro veliko knjigo ter jo položi na mizo. Bilo je sveto pismo z razlago. V tej knjigi sta stara zakonska Božidar in Terezija iskala tolažbo ob tihih večerih.

Potem se stari zopet vsede ter veli pomenljivo: „Sedaj hočeva poslušati, kako naju bo poučilo in potolažilo sv. pismo“. Naredita križ izmolita tiho Očenaš, na kar stari mož razmakne debelo knjigo in začne čitati na strani, ki se je slučajno odprla:

„Molitev Jezusa, sinu Sirahovega. Častim te o Gospod, o kralj, in te hvalim Boga svojega Zveličarja; častim tvoje ime, ker si mi bil pomočnik in varih in si rešil moje telo pogina, iz zanjke krivičnega jezika in ustnice lažnjivecev, in si mi bil pomočnik zoper moje sovražnike. In si me po obilnem usmiljenju svojega imena rešil rjovečih, ki so me hoteli požreti; iz rok teh, ki so zalezovali mojo dušo; iz nadlog, ki so me obdajale; iz stiskajočega plamena, ki me je obdajal, da nisem zgorel sredi ognja; iz globočine peklenkega žrela in nečistega jezika in

lažnjive besede, kralja hudobije in krivičnega jezika. Hvali do smrti, moja duša, Gospoda; zakaj moje življenje se je bilo približalo že peklju. Od vseh strani sem bil obdan in ni ga bilo, da bi mi bil pomagal; po človeški pomoči sem se oziral in ni je bilo. Spomnil sem se, o Gospod, tvoje milosti in tega, kar si mi od nekdanj storil, ker otmeš nje, ki v tebe zaupajo, o Gospod, in jih rešiš iz rok narodov. Povzdignil si na zemlji mojo hišo, ko sem prosil odvrnitve smrti. Klical sem Gospoda, Očeta svojega Gospoda, naj me ne pušča brez pomoči na dan moje nadloge in takrat, ko me prevzetneži preganjajo. Hvalil bom tvoje ime neprenehoma in ga častil z zahvalo. Zakaj uslišana je bila molitev. Rešil si me iz pogube in me otel v hudem času. Zavoljo tega te bom častil in hvalil in blagoslavljal ime Gospodovo.“

Globoka tišina je zavladala za trenotek v sobi, ko je mož prenehal čitati. Solza žalosti in ljubezni je lesketala v materinem očesu, ki je zvesto poslušala branje ter na to pripomnila: „Če te besede veljajo našemu Romanu, potem še pač njegova trnjeva pot ni končana in nas vse še čakajo bridke ure, ako nam ne pomaga ljubi Bog. O najdražji Roman, ti si bil najprirednejši in najpohlevnejši izmed vseh in ravno ti moraš največ trpeti! Zakaj si nas vendar zapustil ter šel od doma?“

Oče Božidar skuša tolažiti žalujočo ženo ter ji pravi: „Daj si vendar odpovedati! Kdo pa trdi, da zadeva vse to, kar sva brala, ravno našega Romana? To je le splošna resnica, ki se utegne dogoditi vsak dan, ki pa se pri posameznih ljudeh lahko izteče najboljšje.“

Tako sta obhajala sveti večer naša znanca v majhni vasi v Alzaciji. Ko je potem pozno v noč ugasnila luč v njuni sobici in je blaženi mir svetega večera zazibal celo vasico v sladko spanje, tedaj so se sklenili koščeni prsti skrbne matere k molitvi in črez njene vsahle ustnice je šuštel vroča prošnja za ljubega sinka, ki je bival v tujini, morda nesrečen.

(Konec prihodnjič.)

nega in deželnega očeta, da se izpolnijo nad nami svetopisemske besede: „Iz vsega srca spoštuj svojega očeta, da pride nad te njegov blagoslov, in da njegov blagoslov ostane do konca.“ jek.

Okoli po svetu.

Zdravje cesarjevo je stalno dobro. O Božiču je celo nekaterim nadvojvodinjam naredil božične obiske.

Na Dunaju se je dne 21. dec. pr. 1. dezerter, žid Leopold Goldschmidt preoblekel v uniformo lajtnanta ter kot tak dobil v arzenalu ključke od blagajne. Odnesele je blizu 30.000 K ter ušel. A bavarskim orožnikom se je posrečilo, ujeti držnega tička.

Nagodba z Ogrsko je sklenjena in od cesarja potrjena.

Kitajska namerava dati v kratkem državi ustavo.

Nemci nameravajo ustanoviti za celo Avstrijo **nemški narodni svet**. Pri nas pa so slovenski liberalci še majnega štajerskega podri.

Italijanski naučni minister Itava je nameraval odpraviti veronauk iz sol. S svojim predlogom je v državnem svetu pogorel. Ljudstvo ogorčeno na shodih po celi Italiji ugovarja proti temu predlogu.

Perzijski sah je ugodil zahtevam parlamenta, zato se vrača v Teheran mir.

Nemski listi poročajo, da ne bo sklican **deželni zbor štajerski** v januarju.

Nov pok. Ustanovi se nanovo štajersko koroški gorski opničarski pok.

Slovinci, — v Lurd! 1. Kdaj pojdemo? Od- rinemo v ponedeljek dne 11. maja; vrnemo se v soboto 23. maja. Romanje se bo torej vršilo v Mar- rinem mesecu. Trajalo bo 13 dni. V Lurdu bomo 4 dni.

2. Kje pojdemo? Po ti-le črti: Ljubljana—Bel- jak—Franzensieste—Inomost—Einsiedeln—Luzern—Bern—Genf—Lyon—Avignon—Cette—Toulouse—Tar- bes—Lourdes (Lurd).

Poleg Lurda bomo obiskali še tri velike božje poti: Einsiedeln v Svici, Fourvier pri Lyonu, in Pa- ray-le-monial, kjer se je razodelo Jezusovo Srce. Na vsaki se bomo pomudili po en dan in ondi opravili svojo pobožnost.

4. Koliko bo stalo? I. razred 520 K, II. 400 K, III. 250 K.

V tej svoti je obseženo vse: vlak in vsa pre- skrba in postrežba na potu: hrana (od Inomosta dalje, do Inomosta nazaj), prenočišče, vozovi za ro- marja in njih prtljago itd.

a) V vagonih bodo:

potniki I. razreda po 4 v enem kupeju,
potniki II. razreda po 6 v enem kupeju,
potniki III. razreda po 8 v enem kupeju.

b) Vozovi bodo pripravljene na kolodvorih za romarje in za njih prtljago posebej. V manjših kra- jih Einsiedeln in Paray, kjer daljava ni velika in vozov ni lahko dobiti, bodo romarji sami šli peš s kolodvora v mesto, vozovi za prtljago bodo pa pre- skrbljeni tudi tam.

c) Prenočevalo se bo v hotelih, in sicer:

potniki I. razreda imajo vsak svojo sobo,
potniki II. razreda sta 2 v eni sobi,
potniki III. razreda so 3—5 v eni sobi z ravno to- liko posteljami.

č) Hrana bo zadostna in dobra. Ravna se po razredih.

Ker ima torej II. razred ne samo to prednost, da se v vagonu mečje sedi, ampak tudi mnogo dru- gih prednosti, zlasti za prenočevanje, bodisi v va- gonu, bodi v hotelu, zato se vsem, ki lahko utrpe, priporoča II. razred.

5. Obstal bo vlak nateh-le postajah: Ljubljana državni kolodvor (v Šiški)—Škofja Loka—Kranj—Lesce—Jesenice—Področica—Beljak. Na enem teh ko- lodvorov bo treba vstopiti.

6. Kje se je treba oglašiti? Oglasitev in vsa pisma, ki se tičejo romanja, pišite na naslov: Uprav- ništvo „Slovenca“ v Ljubljani. Oglasiti se je treba do zadnjega sušca.

Kdaj in kako je treba plačati? Koj ko se kdo oglasi, se mu pošljeta dve poštno-hranilni položnici (čeka). Na eno je treba takoj z obratno pošto dopo- slati 10 K za pripravljalne troške, ostala glavna svota (po odtegnjenih 10 K) se pa mora doposlati vsaj do 15. aprila. Lahko se pa tudi cela svota od-

šteje naenkrat, kdor namreč hoče, takoj, ko se ogla- si, vse plačati.

Romarji zunaj avstrijskih mej, s Hrvaškega, Ogrskega, Italijanskega, morajo doposlati denar po poštnih nakaznicah svoje države.

Ako bi bil kdo pozneje iz važnih vzrokov za- držan iti na pot, se mu bo svota vrnila. Odtegnila se bo samo mala svotica v poravnavo stroškov, ki pa 20 K ne bo presejala. Odglasiti se je treba vsaj 3 dni prej brzojavno ali v priporočenemu pismu.

Liberalen list zaspal. Narodna napredna stranka v Ljubljani je začela pred meseci izdajati tednik „Slovenijo“, ki pa je sedaj mirno brez naročnikov zaspal.

Iz Amerike se trumoma vračajo delavci. Mnoga podjetja so se opustila, druga omejila svoj delokrog in za to se odpuščajo delavci v velikem številu. V Ameriko iti, se torej mora sedaj odločno vsakemu odsvetovati. Tudi e. kr. okrajno glavar- stvo nam je poslalo odlok, ki v njem svari pred iz- seljevanjem v Ameriko. Kdor pa ne uboga, ga tepe nadloga.

V Trstu je začel izhajati nov list, ki bo ure- jevan v katoliškem in slovensko-narodnem duhu. Imenuje se „Zarja.“ Izhaja vsako soboto zjutraj s štirinajstdnevno prilogo „Društveni prijatelj.“ Stane 6 kron na leto.

Ječa pri okrožnih in okrajnih sodiščih. Pravo- sodno ministrstvo je ukazalo, da se ječa ne bo mogla več presedeti pri okrožnih in okrajnih sodiščih, ki nimajo za to pripravnih prostorov. „Ječa“ se zamore v bodoče prese- deti le po kaznilnicah.

Razgled po domovni. Poslano.

Podpisana javno naznanita, da nista v nobeni zvezi s protiversko „Narodno stranko“ in od te stranke po- stavljenim kandidatom za deželni zbor. Slučaj, da sva brata od imenovane stranke postavljenega kandidata, **ni nobeno** priporočilo, in zato odločno ugovar- java, da se najino ime in stan zlorablja v agitatorične namene za „Narodno stranko“ in od nje postavljenih kandidatov.

Sv. Jernej, 28. decembra 1907.

Franc Zdolšek, župnik.

Sv. Štefan, dne 28. decembra 1907.

Andrej Zdolšek, župnik.

Imenovanje. Za glavnega učitelja na moš- kem učiteljišču v Mariboru sta imenovana dr. Frid. Nowotny in Gabrijel Majcen.

Vransko. C. kr. sodnijski oficial g. Matija Sevnik pojde v pokoj. Na njegovo mesto pride bivši narednik Grafenaauer iz Maribora.

Laporje. Blizu Laporja so zasledili premog. Misli se, da se raztega ta žila od Laporja čez Vrhole do Makol. Že pred mnogimi leti so našli na večih mestih premog. Zdaj so baje poslali premog na Dunaj, da se preišče, kake vrste da je in ali bi se izplačalo ga izkopavati ali ne.

Zavrč. Odslej se bo pri nas pošta raznašala po trikrat v tednu. Nabiralniki so v Goričaku, v Belskem vrhu, Go- renjskem vrhu in Turškem vrhu.

V Laponski občini so bile dne 16. dec. volitve v občinski zastop. Izvoljeni so vrli narodni možje. III. razred: Ašič Franc, Sušnik Fr., Medved Martin; II. razr. Sagadin Janez, Goloc Štef., Martinšek Štef.; I. razr.: Rak Lovro, Javernik Fr. in Kresnik Mih.

Studenice. V preteklem letu 1907. je bilo v naši župnji poročenih 8 parov. Rojenih je bilo 39. Umrlo jih je 25. Obhajancev je bilo 17.835.

Studenice. Prineskov „Čebelica“ v teku enega leta je že nad 1000 K. „Čebelica“ je torej res velikega po- mena kot posredovalka k varčevanju, zlasti za mladino.

Mariborska policija je ob novem letu dobila pruske pikelhavbe.

Zibika pri Šmarju 24. letni fant Anton Orač je va- soval pod oknom 22 let stare omožene Ane Močnik. Trije fantje so ga zalotili in ubili. Fantje, ali vas zastoj svarimo pred ponočevanjem?

Gomilsko. Zjutraj, dne 30. dec. sta našla dva kmeta iz St. Jurija ob Taboru mrtvega človeka, ki je ležal za državno cesto. Poleg njega je ležal nabit revolver. Ponesrečenec ima prebito glavo. Star je okrog 30 let in je lepo oblečen. Ko so ga pozneje pre- iskali, niso našli pri njem nič drugega, kakor robec, na katerem so bile začetne črke E. K. Prepeljali so

ga v mrtvašnico na Gomilskem. Sumi se, da se je zgodil zločin, a najbrž je neznanec samomorilec.

Od meje. Mi smo res srečen narod! Naši ljubeznivi prijatelji Nemci so nam kaj postrežljivi. Postavljajo nam šole, pošljejo svoje učitelje, samo deco jim moramo izročiti. Ponekod se ljudje res čutijo srečne, če jim ni treba na svoje stroške zlati dragih šolskih stavb. A navadno tudi prepozno spoznajo, da imajo pri svoji deci neizmerno škodo, ki se ne da več popraviti. Nedolžna slovenska deca pride v nemško šolo, kjer se jej vtepa v glavo okorna nemška beseda, a ker je ne razume, zgubi veselje do učenja in ostane navadno topa. Dejstvo, nepobito dejstvo je, da vzgajajo šulferanjske šole med slovenskim ljudstvom večinoma samo topoglave — anallabete; — Ob severno-vzhodni, slov. - nemški meji ob Muri ima „Schulverein“ že več takih „zgodnih“ šol, n. pr. na Ščavnici, na Sladki gori pri Cmureku, v Št. Ilju in drugod. Na Sladki gori pri Cmureku ima „Schulverein“ tako svojo mucilnico za tamošnje slovensko deca. V to šolo so všolane občine: Sladka gora, polovica Selnice ob Muri, Silaški vrh in del Šomarta. Slovenskih otrok v tej šoli je okrog 70—80 %. V tej šoli je slovenskim otrokom strogo prepovedano besedico slovenski izpregovoriti. In stariši vse to mirno gledajo. Vendar tudi tej potrpežljivosti mora biti enkrat konec! Z a s l o v e n s k e o t r o k e, s l o v e n s k a š o l a! — „Schulverein“ je to leto to svojo šolo povečal, da bi še več slovenskih otrok iz župnij Sv. Jakoba in Marije Snežne se tamkaj odtujevalo milemu maternemu jeziku. In sedaj gre baje sila trda za potrební denar. Iz tega vzroka hoče „Schulverein“ prisiliti pristojne občine, da bi mu pri stavbi pomagale. A tega nikar, slovenski kmetje! Raje si postavimo kje v bližini svojo pošteno šolo! Ti pa Slovenija hiti svojim obmejnim bratom na pomoč!

Volitev v deželni zbor! Dne 30. decembra so vrli slovenski kmetje iz okrajev Celje, Vransko, Gornji grad, Laško, Šmarje, Konjice v Celju določili svojega kandidata za deželni zbor.

Po temeljitom posvetovanju se je postavil za kandidata slovenskih katoliških kmetov

Alojzij Terglav,

kmet v Št. Petru v Savinjski dolini.

Njegov čist značaj, njegova velika razumnost in njegovo trdno slovensko in katoliško prepričanje je daleč na okoli znano. Ko se je izvedelo v slovenskih kmečkih krogih za to kandidaturo, je šel en glas, namreč: Dobro ste izbrali!

Nasprotni stranki se je vsilil za kandidata mož, ki še je pred letom in dnevom bil — Stajerčijanec. S tem je za slovensko in krščansko mislečega kmeta vse povedano.

Sedaj imamo katoliško-narodni kmetje svojega kandidata, sedaj pa tudi na delo.

Alojzij Terglav,

kmet v Št. Petru v Savinjski dolini, je naš kandidat, naj živi! Naprej do zmage!

Braslovče. Z navdušenjem pozdravljamo vest, da se vrli „Naš Dom“ razširi in nas ob novem letu obišče v večji obliki. Lep napredek, ki se ga vsak rodoljub lahko veseli! S ponosom lahko rečemo: „Mi gremo naprej“.

„Slovenski Gospodar“ naj imajo kmetje-gospodarji a „Naš Dom“ bomo imeli mi sinovi in hčere. Vsak zaveden fant ali dekle naj se naroči na njega.

Na noge torej slovenska mladina, razširjaj svoje glasilo. Vsak naročnik naj skrbi, da pridobi še vsaj dva druga.

Prepričana sem, da kdor se enkrat naroči na „Naš Dom“, da ga gotovo ne opusti več, naj stane kolikor hoče. „Naš Dom“ nam, kakor že ime pove, neti in krepí ljubezen do doma, do mile domovine in slovenskega jezika, ter deluje za mladinsko organizacijo. Zato pa vsem zavednim mladim rodoljubom kličem: „Agitirajte za njega!“ Še z večjim ponosom bomo lahko rekli: „Mi smo prišli že daleč, a še gremo naprej, mi mladi!“

Vsem mladim rodoljubom iskren pozdrav in veselo novo leto želi

Zavedna mladenka.

Štaj. deželni zbor bo tudi v letu 1908 priredil viničarske tečaje, na katerih se bodo temeljito izobrazili predelavci in viničarji za ameriške nasade in sadonosnike.

Za sprejem v enega teh tečajev morajo prosilci vložiti do 15. januarja 1908. prošnjo na de-

želni odbor. V prošnji je natanko navesti, v kateri kraj želi prosilec. Prošnji je priložiti: 1. zdravniško spričevalo, da nima prosilec nalezljive bolezni, 2. uravstveno spričevalo od župnijskega urada, 3. dokazilo, da je star 16. let. 4. odpustno spričevalo iz ljudske šole.

Pri vstopu se mora vsak zavezati od 15. februarja do 1. decembra 1908 neprenehoma ostati v tečaju in kar se tiče izobrazbe ubogati vsa navodila deželnih strokovnjakov.

Ormož. Gg. Fr. Košir in Ciril Bobič sta imenovana za suplenta na Runču: gđc. R. Majcenovič je nameščena kot supletinja pri Veliki nedelji; gospica Leonida Herzog na ormoški okoliški šoli.

Celjski okrajni zastop je po 20 letih padel zopet v nemške roke. Kam plovemo?

Jareninske novice. Dne 24. decembra je umrl pri nas dvorski gospod, ki je bil posebno priljubljen pri svojih podložnih. Bolehal je skoraj celo življenje. Vendar je dosegel 45 let. Zmerno življenje pač veliko pomaga. Tudi jetičen človek lahko doseže visoko starost, samo paziti mora na se. Na Štefanovo je bil pogreb. Udeležilo se je pogreba 18 duhovnikov in nad 1000 ljudi. Pogreb je vodil admontski opat vlč. pater Oswin. Krasne besede na daleko znanega govornika vlč. g. profesorja dr. Medveda so segle vsem globoko v srce. Pri dvoru, v cerkvi in na pokopališču so mu zapeli v slovo naši slavčki pod vodstvom neutrudnega pevovodje g. Conča. Naj dragi gospod mirno počiva! — Zadnje nedeljo lanskega leta smo imeli shod v Čitalnici. Deklamirala se je pesem „Prišel je kralj miru!“ V mladeniču Francu Sparl smo spoznali vrlega govornika. Gotovo ima on mnogo talentov za govornika. Naj jih nikar ne pokoplje. Kdor hoče govornik biti, mora se pač vedno vežbati in pridno brati. Zadnje nedeljo meseca januarja, to je 26., imamo zopet poučen shod. — Zadnjič smo poročali, da neki iz šole izstopi fant v Kaniži še ni krščen. Resnici na ljubo moramo to popraviti. Sodnija je sicer trdila tako, a župni urad je preiskal celo zadevo, in pokazalo se je, da je dotični fant kristjan, ne pa jud ali hajd. — Velevažnega združnega tečaja v Mariboru se udeležita od nas dva mladeniča.

Koroške novice.

Celovec. Občni zbor kršč. soc. zveze za Koroško se vrši 12. t. m. Zvečer se bo v dvorani rokodelskega društva predstavljala Medvedova drama: „Za pravdo in srce.“

Škocijan. Vsakoletni naš narodni praznik — dan sv. Štefana — je dal domačemu „bralnemu društvu“ zopet priliko zbrati svoje ude in somišljenike pod svojim okriljem. Vkljub skrajno slabemu vremenu je prehitelo prav mnogo občinstva domačega in sosednjega, na naš poziv k „Majarju“. Šentjurski župnik g. Poljanec je zbranim opisal hrabro in domoljubno, pravično in verno življenje „očeta“ Radekega, — češkega rojaka in slavnega vojskovodja avstrijskega — katerega smrtni dan se ponovi dne 8. januarja 1908. že 50. Z glasnim pritrdjevanjem in vidnim zanimanjem so poslušalci dokazali, da jim je bil govor zelo po godu. V sledečih igrokazih pa nas je najbolje kratkočasila naša mladina. Dekleta so uprizorila „Kukavica — modra ptica“, fantje pa „Od hiše“ in burko „Kmet in fotograf“. In vse to so se igralci prav dobro naučili v dobrih dveh tednih. Slava jim! Istotako vsa čast društvenemu pevskemu zboru in hvala za sodelovanje! Pri odhodu smo si rekli: Na skorajšnje svidenje! — Bog daj!

Prste si je odrezala s strojem za rezanje klaje gostilničarka Grünwald v Št. Danijelu v Zgor. Ziljski dolini.

Celovec. Trafikantu Sova se je na novega leta dan spodrsnilo in je tako nesrečno padel, da si je nogo zlomil. — Služkinja Marija Krasnik je na novo leto obhajala 50-letnico, odkar služi pri rodovini Puk.

V Pliberku na Koroškem je prazno zdravniško mesto. Opozarjamo slovenske zdravnike na to važno mesto.

Železniška nesreča na Silvestrov večer. Z vlaka, ki odhaja iz Beljaka ob tričetrt 6 zvečer, je na Jezernici padel sprevodnik, ki je hotel skočiti na vlak. Odrezalo mu je nogo nad kolenom. S prihodnjim vlakom so ga prepekljali v Beljak.

Železnični postajici Kotmaraves in Št. Janž v Rožni dolini sta se otvorili za osebni in prtljažni promet.

Št. Jakob v Rožu. Pri občinski volitvi so v vseh treh razredih izvoljeni slovenski možje.

Društvena kronika.

Konjice. Bralno društvo za konjiško okolico bo imelo svoj letni občni zbor 19. t. m. popoldan po večernicah v društveni sobi. Na dnevnem redu je poročilo odbornikov, volitev novega odbora in sprejem novih udov. K obilni udeležbi vabi odbor.

Laporje. Izobraževalno društvo pripravlja lepo igro „Božični večer“

Izobraževalno kmečko društvo za Rudo, Št. Peter in okolico, priredi v nedeljo dne 19. januarja 1908. popoldne po blagoslovu svoje mesečno zborovanje, pri gosp. Fišerju v Št. Martina. K obilni udeležbi vabi odbor.

V Trbovljah bo prihodnji mesec socialni kurz.

Ljutomer. „Slov. pevsko društvo“ je k V. redni skupščini „Zveze slov. pevskih društev“, ki se je dne 29. dec. pr. l. vršila v Ljubljani, kot zastopnici odposlalo gospici Henrijeti Škrlec in Elzo Repič.

Sv. Miklavž blizu Ormoža. „Naš Dom“ in „Slov. Gospodar“ kaj rada poročata o delovanju bralnih društev; torej boš ljubi „Naš Dom“ gotovo z veseljem sprejel par vrstic o našem bralnem društvu! Kaj radi segamo po knjigah, saj pa tudi dobivamo krasne povesti v „Ljudski“ in „Leposlovni knjižnici“, kateri je naročil odbor, in katerih smo dobili dozdaj po 4 zvezke. Meni, tako moram reči, najbolj ugaja 4. zvezek „Ljudske knjižnice“: „Zadnja kmečka vojska“, ker me vodi nazaj v tiste strašne čase, ko še kmet ni bil človek; pri tem hvalim Boga, da zdaj ni več tako! Pa tudi predavanja imamo v našem bralnem društvu. Spominjam se z veseljem predavanja gospoda profesorja dr. Kovačiča, ki so nam ravno govorili o kmečkem vprašanju. Ne smete pa misliti, da je bilo prvo in zadnje predavanje, eno smo imeli že prej v nedeljo po sv. Cirilu in Metodu, in novembra smo že zopet imeli tri predavanja. Č. g. kaplan nam je govoril o državni ustavi in nam obljubil še več. Mladenci, bodočnost je naša! Zato pa prihajajte k predavanjem, da spoznate našo državo, svoje pravice v njej in dolžnosti, katere bodejte-morali menda v kratkem že izpolnjevati! Ne poslušajte tistih, ki vas odvrčajo od predavanj, to niso vaši prijatelji, kakor tisti ni prijatelj otroka, ki ga ne pusti v šolo!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Kaj veselo gibanje za vse dobro je zavladovalo pri nas. Naše izobraževalno društvo je pričelo 10. nov. z izposojevanjem knjig. V prvih šestih tednih so si udje izposodili 300 knjig. To je gotovo krasen uspeh našega društva, ki šteje že 80 udov. Posebno se za društvo zanimajo mladeniči in dekleta. Naši mladeniči se že pridno pripravljajo na prvo mladeniško slavnost. Kaj bo vse na vspredu takrat, še sedaj ne izdamo. Pa nad vse lepo bo gotovo. — Dekliška Marijina družba že šteje 84 članic. Tretjo adventno nedeljo se je vpeljala mladeniška Marijina družba, h kateri že prav bridno pristopajo mladeniči. — Po novem letu že začne delovati „Hranilnica in posojilnica“ za našo župnijo. Snuje se tudi kmetijska podružnica za župnije Sv. Peter, Sv. Emo in Zibiko. Naj Bog blagoslovi vsa ta koristna podjetja in potrebne naprave, da bodo lahko prav veliko koristile našemu za pravi napredek res vnetemu kmečkemu prebivalstvu.

Mladini.

Pismo slovenskim mladeničem.

I.

Predragi mladeniči! Nekaj mi zdaj leži o božičnih praznikih in ob novem letu posebno na srečo. In kaj bi bilo to? Ne bom takoj povedal. Predno sem začel pisati ta list, bral sem v nekem katoliškem dnevniku to le: V Berlinu imajo socialni demokratiki jako razširjen list: Vorwärts. Pred kratkim so napravili ti rdečkarji „rdečo nedeljo.“ Vsi pristajaš organizirane socialne demokracije so se ponudili upravnistvu „Vorwärts-a“ v agitacijo za list. Cel dan, celo nedeljo so agitirali po vseh hišah v Berlinu za svoj list in pridobili več tisoč novih naročnikov. Kaka navdušenost!

Praški socialni demokratje so sklenili, da hočejo cele božične praznike samo za to porabiti, da bodo agitirali za svoj brezverski časnik „Pravo ludo.“ Cel teden bodo nosili od hiše do hiše ta časnik, da dobijo kjer le mogoče nove naročnike. Tisočeri so se oglasili za razširjevanje tega lista. Vsaka hiša ima že svojega določenega agitatorja. Nekaj enakega so že storili dunajski socialni demokratje za svoj brezverski dnevnik „Delnicke listy.“ Kaj ti ljudje storijo

za svoje časnike! Delavca, ki je v socialnodemokratični stranki, pa nima socialnodemokratičnega glasila, izbacnejo iz organizacije. Glejte, mladeniči, ti toliko storijo za razširjenje brezverstva, mi pa bi naj roke križem držali! Ti toliko storijo za slabo stvar, mi pa nič ne bi storili za dobro? Ali bomo mi imeli manje razuma ko ti? Ali si bomo dali predbacivati, da smo leni in da ne razumemo velikih potreb današnjih časov?

Mladenci slovenski, agitirajte zdaj ob novem letu za svoje dobre, krščanske liste! Razširjajte jih! Vsak naj gleda, da bo dobil vsaj enega naročnika za kak dober naš časnik. Nek veliki škof so rekli: „Dobre krščanske liste razširjati je ravno tako dobro delo kakor molitev.“ Razširjajte „Gospodarja“, „Bogoljuba“, „Glasnik“, posebno pa svoje glasilo mladinski list „Naš Dom.“ Veselje je prešinilo moje srce, ko sem zvedel, da bo izhajal „Naš Dom“ od novega leta naprej v večji obliki in da bo od zdaj naprej zgolj mladinski list. Torej na delo za „Naš Dom.“ To je zdaj Vaš list, fantje! Naj ne bo fanta ki ga ne bi imel. Mladenci, razvrstite se, in vsak izmed Vas naj prevzame nekaj hiš in v te naj gre agitirat za „Naš Dom.“ Naj ga pokaže ljudem, naj jim kaj naprej bere in naj jih navdušuje k naročitvi. Pred par leti sem navdušil nekega fanta, da je šel od hiše do hiše agitirat za „Naš Dom.“ Prihodnjo nedeljo mi je prinesel 85 naročnikov. Glejte, kaj lahko stori mladenič, če le hoče.

Ne bom tega fanta nikdar pozabil. Dal sem mu ime „apostol dobrega lista.“ Nemški katoliški mladeniči imajo svoj izvrsten list „Edelweis.“ Nekateri fantje so v eni župniji pridobili listu po 100 naročnikov. Bili so v listu ti vrli apostoli imenoma naštetih. List ima že nad 10.000 naročnikov. Torej fantje le na agitacijo! Vrli in dobri ste naši fantje. Pa veste, česa Vam včasih manjka? Poguma manjka, navdušenosti za dobro stvar manjka velikokrat! Nič se ne vstrašite nasprotnikov! Strah pred ljudmi je nespameten in sramoten.

Dragi mi mladi!

Sprejmite od svojega tovariša in sobojevnika iz Slov. gorice najprisernejši pozdrav k novemu letu! Sprejmite pa tudi nekoliko trdnih sklepov, po katerih se hočemo v novem letu ravnati in delovati, v korist svojo, versko, domovinsko in narodno!

1. Širimo dobre slov. kat. časnike, med znanci, prijatelji, sorodniki, sedaj o novem letu naj ne bode nobena hiša, ktera ne bi imela vsaj enega dobrega slovenskega časnika.
2. Zatirajmo z vsemi močmi liberalno in protiversko časopisje.
3. Nagovarjamo nezavedne in njih podučimo, kaj koristi čitanje dobrih slov. kat. časopisov in knjig in nasprotno kako škoduje slabo berilo. Vzbuja jmo veselje do čitanja.
4. Podpirajmo z besedo in vzgledom Družbo sv. Mohorja, ter nji nabirajmo novih udov.
5. Ob volitvah neumorno agitirajmo za kat. in narodnega kandidata. Pokažimo svojo versko in narodno prepričanje vsi od prvega do zadnjega, storimo svojo politično dolžnost.
6. Dopisujmo marljivo v naše časnike, novice iz domačega kraja, zlasti take, ki se tičejo zavednosti in narodnosti v božičnem in zaspencem. Sestavljajmo gospodarske izkušnje in članke v izobrazbo. Tekmujmo v tem, da ne bodo naši časniki prazni in nezanimivi.
7. Komur je mogoče, naj vpliva na župane, bodisi z besedo ali z dejanjem, da bodo postali zavedni Slovenci, v uradovanju in javnih napisih. V tem oziru je dela še veliko.
8. Izobrazujmo se! Lepo priložnost izobraževati se imamo zlasti v naših društvih, v mladeniških in deklških zvezah. Žal, da se te v mnogih krajih zanemarjajo. Zlati čas je nastopil sedaj, da si skrbimo za svojo korist za neprecenljivo samoizobrazbo. Samo volje in poguma je treba. Na delo, na delo torej!
9. Nabirajmo novih članov in članic našim društvom med prijatelji in prijateljicami in sosedi, med znanci!
10. Mladenci udeležimo se v najobilnejšem številu podučnih tečajev, katere priredi „Slov. kršč. soc. zveza“ v bodočem času.
11. Podpirajmo slovenske dobrodelne namene in zavode z obilnimi prispevki!
12. Podpirajmo slovenske narodne trgovce, ogibajmo pa se nemških in liberalnih trgovin in gostiln! V gostilnah zahtevajmo slov. časopise. Sveta dolžnost trgovcev in gostilničarjev pa je, da nam postrežejo z dobrim blagom in da ne zlorabljajo narodnosti v sebične namene.
13. Pokažimo vedno in povsod da smo verni sinovi in hčere majke Slovenije in sv. vere.
14. Svoje narodno prepričanje pokažimo povsod, tudi pred nasprotnikom. Mladenič, ko greš na nabor, v svet, v

tujino, ostani zvest Slovence, deklet, zvesta Slovenka do — groba!

Predragi mi! Pokažimo, da v naših žilah teče pogumna kri, delavna, kri po napredku hrepeneča kri! Storit po teh skromnih navseh in postali bomo strah in trepet svojih zatiralcev. „Naprej“ bodi naše geslo, naprej čez trupla svojih narodomorcev do boljše bodočnosti! Vse za vero, dom, cesarja in za samoizobrazbo.

Mladenci iz lepih Slovenskih goric.

Premišljevanje slovenske mladenke. — Iz Murskega polja. — Sveti dan — popoldne Sama sem doma; vse je šlo k večernicam; jaz sem danes prevzela posel čuvaja. — Po opravljenem delu sedem v sobo k oknu. Pred menoj na mizici leže časniki in knjige bralnega draštva. Veselila sem se bila že čitanja. Začnem — a nič mi kaj ne gre. Razne druge misli in spomini mi rojijo po glavi. Ne vem, zakaj se ravno danes že moram — nehoté — spominjati zadnjega svojega šolskega dneva. Res vršilo se je takrat vse po navadnem redu. Sklep je bil razdelitev odpustnic — in nagovor učiteljice odhajajočim. Resne pomenljive besede so nam vsem segale v srce. O celem govoru pa so posebno živo odmevale v meni te sklepne besede: „Deklica, ki stopiš sedaj v javno življenje, tebe opozarjam, da nikdar ne pozabiš, kdo da si. Ti si prvič krščansko deklet, ti si drugič — kmečko deklet, ti si tretjič — slovensko deklet. Kot krščansko deklet imaš dolžnost biti pobožna in vrla, imaš pa tudi dolžnost, da zastopaš to svoje načelo povsod in vsikdar, da braniš z vso odločnostjo svetinjo svete vere! Kmečko deklet pa mora biti delavno deklet. Delavnost v vsakem oziru pripelje kmeta do blagostanja, do sreče. Domača hčerka pa v dosogo tega cijja veliko pripomore. Ti si pa tudi slovensko deklet. Ti pripadaš narodu, na katerega si lahko ponosna. Ne sramuj se nikdar svojega materinega jezika; deluj v prosep naroda kjerkoli le moreš! — Čitaj pridno primerne časnike in knjige; izo brazuj se v prostih uricah, posebno po zimi, da boš tudi ti zmognala stati na braniku ter pomagati bojujočema se moštvu! — Bodi značajna, neupogljiva! Združuj oč lastnosti krščanske, kmečke in slovenske mladenke boš ti ponos krščanskega slovenskega naroda!“ Te besede torej mi danes rojijo po glavi. Ali sem se vedno po njih ravnala? — Ne vem; nimam menda popolnoma čiste vesti. — A v bodoče hoče biti v istini pravo krščansko, kmečko, slovensko deklet Muropoljanka.

Zelenjava za bolnike in okrevajoče dobra in potrebna. Zdrav naj je vse, kar skrbna gospodinja pripravi; posebno otrók ne navadi izbirati — drugače je pri bolnih. Pogosto je od potrebe za časa bolezni odvisno celo poznejše življenje, zato je sveta dolžnost vsa, nič zanemariti in vse storiti, kar koristi bolniku. Kaj bi pripravila? zdravnik večkrat ukazuje le pečeno meso — pa ali ga ni, ali ga sirota bolnik noče dolgo uživati. Menjaj hrano, posebno bolnemu, da se ne naveliča.

Res je meso tečno in redilno, za to pa le ne sme izostati zelenjava, ki je radi obilnih solij celo prepotrebna, ker tvorijo kri, vzbujajo občut sitosti in pospešujejo prebavo.

Posamezne vrste zelenjave posebno dobro uplivajo na nekatere organe: Špinača in regrat dobro upliva na ledvice, beluš ali špargelj čisti kri, zelena oživilja živce, repa bela in rumena in redkvice vzbujata tek, salata in kumore hlade, česen pa je zelo zdrav, ker oživilja kri, da se začne redno pretakati in izloča slino in želodični sok, ki pospešuje prebavo.

Najnavdnejša je špinača, ki ima poleg žvepla za živce obilo železa za kri, kar bledičnim nadomestuje železne kapljice in bobice ali pilule. Najboljše je za bolne z mlekom ali z juho zalita.

Beluš ali špargelj je že stari Plinij imenoval: „Najboljše za želodec.“ Zdravniki trdijo, da je zelo lahko prebavna jed. Kuha se v vodi, ohladi in osoli, potem se mu prilije žlico dobrega olja in malo limonovega soka.

Karfijol ali cvetača je najlaglje prebavna zelje. Pripravi se kot juha ali pa kot salata.

Pesa ali rona je lahko prebavna in redi in hladi kri. Kdor je bolen na želodec ali črevesu, naj jo je malo skisano brez olja.

Zelena grah je tudi lahka tečna jed. Z maslom vkuhan in z juho zalit je najboljši; ako ga ohladiš za salato, ne okisaj ga z jesihom.

Glavata salata ima v sebi obilo železa — hladi in ugaja vsakemu bolniku, le prekislja ne sme biti. Okisaj jo z limono.

Najbolj priporočajo zdravniki rabarbaro, ker oživilja celo telo. Kuhati se ne sme v kovinasti ampak v lončeni posodi.

Razno blago.

Zapisujmo svoje dohodke in stroške pri gospodarstvu. Kmetovalce, ki zna pisati naj zapisuje

vse svoje dohodke in stroške. To je dandanes potreba, ako hočemo napredovati v kmetijstvu. Če vedno in vestno zapisujemo stroške in dohodke, potem najlažje izračunimo, kaj nam več nese in se bolje izplača pri gospodarstvu. To je pa prvi korak k napredku. Kajti umen gospodar bo opustil to, kar mu nič ali le malo nese, in se bo vrgel na to, kar mu največ nese. S takim zapisovanjem pa tudi izvemo, katerih stroškov se je treba izogibati. Redno zapisovanje je najboljši kažipot k varčnosti, ki je dandanes kmetu veliko bolj potrebna, kakor kedaj poprej.

Pozor občine! V smislu naredb notranjega ministrstva, izdanih na podlagi posvetovanj v podpornem odseku državnega zbora, pozivljamo občine, da vsak slučaj škode po uimah (po toči, mrazu, suši itd.) naznanijo politični oblasti in zahtevajo odpis davka, četudi je odpis malenkosten. Če je manj kot ¼ poškodovano, se davek ne odpiše. Uradne poizvedbe o škodi radi odpisa davka so namreč podlaga za podelitev podpor.

Razglas c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva za Stajersko v Gradcu z dne 22. decembra 1907. Štev. 34426 v zadevi obrokov za vplačilo neposrednih davkov v I. četrtletju 1908. Tekom I. četrtletja 1908. postanejo neposredni davki na Stajerskem dotekli, oziroma plačni v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemninskega davka in sicer: 1. mesečni obrok dne 31. januarja 1908, 2. mesečni obrok dne 29. februarja 1908, 3. mesečni obrok dne 31. sušca 1908. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetb, podvrženih javnemu dajanju računov: 1. četrtletni obrok dne 1. januarja 1908. Ako se navedni davki, oziroma pripadle deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v zmislu postave z dne 15. januarja 1904. I. dež. zak. broj 17, tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dotične dolžnosti in za vsak zamujen dan 1.3 v in se morajo izračuniti ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgoraj naštetim rokom do vstetega dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se ista s pripadlimi dokladi in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potom predpisanega prisilnega postopanja.

Salata po zimi. Kako željno pričakujemo čas, ko nam bo zopet mogoče dobiti salate. Niti najboljši kompot mi je popolnoma ne nadomesti. Zato se trudi vsaka dobra gospodinja tudi tedaj poskrbeti salate, ko je ni lahko dobiti; seveda to ni prava, ni ona hladilna voljna salata in vendar nam je dobro došla. Oglejmo si jo.

Zelena je povsod znana, če tudi ni povsod enako priljubljena. Korenine skuhamo, ne preveč, potem jo narežemo v tanke liste, denemo v skledo polijemo z jesihom in oljem zmešamo in pretresemo s peprom.

Zelnata salata. Zelnato glavo zrežemo v tanke rezance. V jesih vržemo kos surovega masla in malo soli ter pustimo zavreti; kadar najbolj vre, denemo vanj zrezano zelje kuhat pa kmalu ga vzamemo ven in denemo v skledo, kjer ga malo popramo in polijemo s kuhanim jesihom ter toplo prinesemo na mizo. Iz ostankov govejega mesa ali sploh iz kuhanega mesa pripravimo lahko prav okusno salato. Meso zreži v kocke in ga zmešaj s čebulo, katero drobno izsekljaj in deneš v pripravljeno skledo. V kozarec deni dve žlici kisele smetane, malo olja, jesiha in popra primešaj še tri trde rumenjake in s tem polij meso in pusti par ur pri miru. Beljake razsekljaj ali nareži in obloži z njimi rob sklede ali pa jih deni na meso.

Krompirjeva salata topla. Zreži kos slanine in pusti da se cvré, da ocvirki porujave; zdaj primešaj soli, popra, šalico kisele smetane v zmes pa naloži zrezanega krompirja in vroče serviraj.

Petrolej se je podražil za 50 h pri 100 kg. Tudi špirit je dražji. Vse se podražuje, le kmet bi ne smel s cenami svojih pridelkov kvišku, potem se naenkrat kriči nanj, da druge stanove oškoduje.

Uši pri svinjah niso le nadležne, ampak so tudi škodljive. Ušive svinje se slabo redijo, ker živali nimajo potrebnega miru, ampak tudi zaraditega, ker jih uši zajedajo. Najboljše sredstvo proti ušem pri svinjah je snaga. Gospodinja, ki svoje svinje od časa do časa snaži in koplje in ki skrbi tudi s potrebnim

kidanjem in dobrim nastiljanjem za telesno snago, ne bo imela lahko ušivih svinj. Če se je svinja nalezla uši, jih je pokončati s tem, da se ušiva mesta postupajo z mrčesnim prahom ali caherlinom.

Odbiranje kokoši za rejo. Črez zimo je imeti le toliko kokoši, kolikor jih potrebuje za nadaljno rejo. Dobre plemene kokoši naj so lepe rasti, naj so zdrave in posebno v zadnjem delu života dobro razvite, biti morajo globokega in zaokroženega života. Zdrava kokoš je živih oči, ima živordeč greben in ravnotak podbradek. Za rejo so dve in triletna kokoši najboljše. Take dajejo največ jajc in debelejša jajca, iz katerih se izvalijo tudi močnejša piščeta.

Smešnice. O pravičenih strah. Zdravnik zartjuje okrevajočemu bolniku: Najhujše ste srečno prestali, ničesar se vam ni treba bati. — To je vse lepo, odvrne bolnik, ampak strah me je vašega računa za zdravniško pomoč!

V šoli: Učitelj: Tone, zakaj se živo srebro vzdiguje, če potisnemo toplomer v vrelo vodo? — Tonček: Ker mu je spodaj prevročje.

Učitelj: Z glavo računati je veliko bolje kakor na tabli. Zakaj? — Jurček: Zato ker imamo glavno vedno s seboj, table pa ne.

Po praznikih. Jakec: No, dragi Mihec, kako si kaj obhajal praznike? — Mihec: Dobro! Izvrstno smo se imeli in dobro jedli! — Jakec: Koliko pa vas je bilo? — Mihec: (Dva. — Jakec radovedno: I no, kdo pa? — Mihec: Jaz in puran.

Dva jeclajoča. Jože: V—v—v—veš ti si o—o—o—osel! — Juri: Pre—kli—či! — Jože: S—s—s—em rad, da—da—da sem spra—spra—vil to besedo črez ograjo svojih zob!

Po ovinkih. A.: „Imate li še katero smodko one vrste, od koje ste mi včeraj jedno dali?“ — B.: „Seveda, tu jo imate.“ — A.: „Hvala, nameravam namreč odvaditi sina kaditi.“

Protijutru. Policist (na ulici ležečemu pijancu): „Kaj iščete tu?“ — Pot domu, dragi gospod, pa ga ne najdem.“

Na vsak način. „O, o, že zopet pijan; ti zapravljajš po gostilnah, žena in otroci pa trpe lakoto!“ — „Da, da! to je že res, ali če jaz od žeje umrem, jim tudi ni pomagano.“

Iz otročjih ust. Mala Tonica: „Poslušaj mama, kako se zunaj vrabiči prepirajo, gotovo je prišel stari vrabič včeraj prav pozno domov!“

Književnost.

Ljudske knjižnice. 4. zvezek je prinesel krasno povest slovečega slovenskega pisatelja dr. Fr. Detela pod naslovom: Malo življenje. Malo tako mikavnopripovednih spisov imamo Slovenci, kakor je ta povest. Knjiga velja 1 K; po pošti 1.10 K; vezana 1.90 K; po pošti 2 K. Naroča se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Popevke. Po mурopoljskem ali panonsko-slovenskem narečju zložil Peter Skuhala, duh. n. v. r. in župnik velikonedeljski v pokoju. Nevezan iztis stane 60 v; vezan 1.10 K; elegantno vezan 1.50 K. Naroča se pri založniku Pet. Skuhala v Ljutomeru ali pa v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

S. Gregorčiča „Poezije“ bodo prejeli člani Družbe sv. Mohorja že prihodnjo jesen 1908. Že danes pa moramo opozoriti rojake na to knjigo, ki bo tako lepa, kakor ni bila še nobena knjiga slovenskih pesmi. Obsegala bode 12 pol večje oblike (na pr. kakor knjiga „Pamet in vera“) in bo imela 40 lepih izvornih slik, večinoma na celi strani. Zasnoval in izdelal jih je domači umetnik, akad. slikar Anton Koželj, pesmi pa je izbral naš dični pesnik Anton Medved; njegovo ime nam je porok, da je nabral na pisani livadi poezij goriškega slavca res najkrasnejše in najbolj duhteče cvetke, tembolj, ker je smel izbirati čisto po svojem okusu. Knjigo bode krasila tudi podoba rajnega pesnika s posnetkom njegovega lastnoročnega podpisa in s posnetkom rokopisa krasne pesmi: „Mojo srčno kri škropite!“ — To lepo knjigo prejmejo Mohorjani z ostalimi družbenimi knjigami vred; kdor jo želi vezano, naj doda letnini za preprostejšo vezavo z rdečo obrezo še K 1.—, za elegantnejšo vezavo z zlato obrezo pa še K 2.—. Kar bode še ostalo izvodov te knjige v zalogi, se bodo prodajali po sledečih cenah: Navadna izdaja; Za ude: broš. K 3.—, v prt vez. z rdečo obrezo K 4.—; za neude in po knjigarnah: broš. 4.—; v prt vez. z rdečo obrezo K 5.20. Elegantna izdaja: za ude: broš. K 4.—; lepo vez. z zlato obrezo K 6.—; za neude in po knjigarnah: broš. K 5.40; lepo vez. z zlato obrezo K 7.80. — Nadejamo se, da od prihodnje jeseni naprej ne bo slovenskega salona, niti police v slovenskem kmetskem domu — brez „Poezij S. Gregorčiča,“ ki se mora umiliti vsakemu slovenskemu sreč. —

Opozarjamo pa tudi na to, da zakasnileem s to knjigo z drugimi vred za 2 kroni v jeseni 1908. ne bomo mogli postreči. Zato naj se vsak pravočasno oglasi za uda, kdor hoče biti deležen te knjige za navadno udnino 2 kron.

Cerkvene zadeve.

Duhovna gredica. Nastopil je čas, ko bo moral marsikateri slovenski mladenič storiti resen korak v življenje, marsikatera slovenska mladenka dati slovo lepemu, brezskrbnemu dekliškemu stanu. Mladenka, belo oblečena z mirtinim venčkom na glavi boš stopila pred oltar Gospodov in vpricho cerkve dala roko in sree mladeniču, ki ga spoznaš za vrednega, da je tvoj varih, tovariš, tvoj mož do hladnega groba. Mladina, ti stopaš v zakon. Prav tako, saj je to volja božja in sv. zakon imenuje sam sv. Pavel velik zakrament. Prepričan sem, da si ne želite samo zakona, marveč da si želite srečnega zakona. Tu pa velja rek: „Bodi sam svoje sreče kovač!“ in drugi pregovor: „Pomagaj si sam in Bog ti pomaga!“ Na to, kako stopita v zakon in kako v njem živita, na to se opira vajina sreča za ta in za oni svet. Zato pa se skrbno pripravita po navodilu, kakor ga slišita prvo nedeljo po sv. treh kraljih iz prižnice. Da pa se moreta še tudi doma poučiti o sv. zakonu, vama priporočam, da si naročita v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru: Katekizem o zakonu. Ako stopita dobro pripravljena v ta sveti, a težavni stan, vama Bog ne bo odtegnil blagoslova in sreče. Gospod z vama!

Protestantski pastor je prestopil na sv. Gori v katoliško cerkev.

Zlata maša nadškofa Posiloviča. Zagrebški nadškof dr. Juraj Posilović praznuje dne 8. avgusta 1908. svoj petdesetletni mašniški jubilej. Za to proslavo pripravljajo v celi nadškofiji velike svečanosti.

Duhovniške vesti. Č. g. Jožef Trafenik je stopil v pokoj in dobil mesto koralista v stolnici v Mariboru. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Jožef Poplatnik iz Sv. Urbana na Hajdino, Karol Malajner iz Majšperga k Sv. Urbanu, Simon Petek iz Male nedelje v Majšperg. Pri Mali nedelji je nameščen č. g. Fr. Lorbek.

P. Henrik Rešek umrl. Iz Jarenine nam poročajo: Po dolgi bolezni je umrl tu 24. decembra ob 3. uri zjutraj dvorski oskrbnik p. Henrik Rešek. Rajnki je bil admontski benediktinec in je bil rojen 16. aprila 1833. v Žetalah pri Rogatcu.

Listnice upravnitva.

G. I. A. Sv. Urban! Prav nič se ne hudujemo. Upamo, da še izpregledate. — Nekateri, ki se jim je zamerilo vzvišanje naročnine, so res odpovedali. A mesto njih smo pa dobili precej novih naročnikov. Somišljeniki, le še bolj agitirajte!

Loterijske številke.

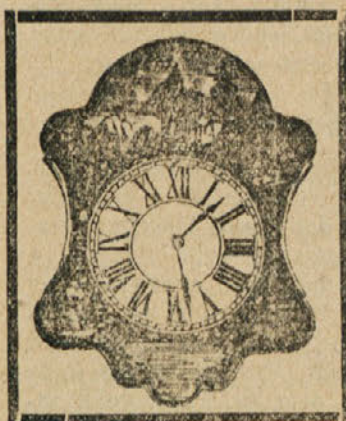
Dne 28. decembra 1907.

Gradec	39	22	63	81	18
Dunaj	24	89	76	32	13

Tržne cene

v Mariboru od 4. januarja 1908.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		28	—	—	—
rž		32	—	—	—
ječmen		19	—	—	—
ovce		18	—	—	—
koruza		16	50	—	—
proso		17	—	—	—
ajda		19	—	—	—
seno		7	50	—	—
slama		6	—	—	—
fižola	1 kg	—	24	—	—
grah		—	63	—	—
leča		—	80	—	—
krompir		—	6	—	—
sir		—	86	—	—
surovo maslo		2	50	—	—
maslo		1	76	—	—
špah, svež		1	40	—	—
zelje, kislo		—	30	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ kislá		—	84	—	—
zelje	100 glav	4	—	—	—
jajce	1 kom.	—	8	—	—

Zahtevajte

zastonj moj veliki cenik mojih najfinejših in natančno idočih ur, srebrnine in zlatnine.

Dokaz da

imam res fino in dobro blago je ta, da imam odjemalce v vseh deželah in glavnih mestih. — Za vsako uro se jamči pismeno tri leta. — Neprilčno blago se lahko zamenja, a i pa vrnem kupnino. — Razpošiljam po poštnem povzetju. — Nikel ure od gl. 1.80. — Srebrne ure od gl. 3.50. — Srebrne ženske ure od gl. 3.50. — Srebrne ank. Rem. ure od gl. 4.50. — Ure budilke od gl. 1.50. — Stenske ure od gl. 1.50 naprej. — Špeciialna delavnica za najtežja popravila ur, zlatnine in optičnih stvari.

Th. Fehrenbach,
Največja tovarniška zaloga ur
Maribor, H 6.

Umislanost v. l. 1885.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

z najboljšimi stroji in najnovejšimi črkami oskrbljena, prevzame vsa v nje stroko spadajoča dela, kakor: vsakovrstne formulare, pooblastila, dolžna pisma, tabele, blanke, ekspenzarje, pobotnice itd.

Za trgovce: cenike, okrožnice, letake, lepake, račune, pisma, kuverte z naslovom, dopisnice itd.

Za razne korporacije in društva: pravila, letna poročila, pristopnice za člane, vabila na veselice
:: :: :: i. t. d. :: :: ::

Koroška cesta št. 5.

Vinogradniki, pozor!

Naznanjam, da imam veliko število na suho cepljenih trt in sicer: Šipon (Mosler), Laški rizlec (Wälschriesling) in beli Burgandec, cepljene na Rip-Portalis. Cena I. vrsti 1000 komadov 160 kron. Divjake Rip-Portalis 1000 komadov 20 kron. Oglasiti se je pismeno ali osebno pri **Ivanu Novak**, pos. in trtnarju pri Sv. Urbanu pri Ptuj. 9 (1)

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

656

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija).

Pristopajte h Kmečki zvezi!

**Pozor,
kmetje in fantje!**

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kaplor št. 1.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišić, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

Ker je sedaj pomanjkanje premoga in bo huda zima skrbite za

**trboveljski svitli premog
salonske brikete,
rujavi premog,
lesni premog,
:: kovaško oglje, ::
sekana drva,
rezana drva.**

Vam postavi na dom

ANTON SERIANC,

trgovec z lesom in premogom.

Tu se dobi tudi cement in apno.

Telefon štev. 106.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19. * v Medjatovi hiši v pritličju * Dunajska cesta 19.

zavaruje

1. Proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke.
2. Proti prelomom zvonove, in
3. Za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam.

Edina domača, slovenska zavarovalnica.

Svoji k svojim!

12-7